

Risâle-i Nûr'dan istifâde şartları

“Azamet ve kibriya ve nihayetsizlik noktasında, ya gaflete veya mâsiyete veya maddiyâta dalmak sebebiyle darlaşan akıllar, azametli mes’eleleri ihâta edemediklerinden, bir gurur-u ilmî ile inkâra saparlar ve nefyederler.[1]” (Bedüzzamân Saîd Nûrsî)

Bâ’zen Risâle-i Nûrları okuduğumuz hâlde istifâde edemediğimiz zamanlar oluyor. Bâ’zen de sanki zihin tutulmasına uğruyoruz. Elimizin altında ve en yakınımızda olan eserler çok uzağımızda kalıyor gibi. Akıl ve zihin tefekkürü kesiyor; kalb yoruluyor, başka şeylerle uğraşılıyor.

Yoksa kendimize çok mu güveniyoruz? Veya şahsımızı ve bilgimizi yeterli mi görüyoruz? Belki de bunun acele bir cezası olarak Risâle-i Nûrlar kendini bize kapatıyor olmalı. Sanki bir nev’î ucuz hesaplarımızın cezasını çekiyor olmalıyız. Keyfemâyeşa nefsin mütemerrid hallerine aldaniyoruz. Belki de şiddetli îkâz olunuyoruz. Çünkü“Cenâb-ı Hak kemâl-i kereminden ve merhametinden ve adâletinden, iyilik içinde muaccel bir mükâfat ve fenâlıklar içinde muaccel bir mücâzat derc etmiştir.[2]” Onun için de acele olarak bu bîbehre hâller yaşanıyor olmalıdır. Bazı zamanlar çok şiddetli münkâbız hâlleri yaşadığımız durumlar da oluyor. Bu hâl günlerce hatta bâ’zen haftalar ve aylarca sürebiliyor.

Hâlbuki bizim bir şeyler anlamamız ve ya anlatmamız bize ait değildir. Cenâb-ı Hakk’ın acimize binâen bir lûtfu ve

ihşânıdır. Bu ma'nâda insana arız olan münkâbız halleri bir rahmettir diyebiliriz. Çünkü devamlı inbisât ve inkişâf halinde olsak Allah korusun, bizdeki ma'lûmâtı, ma'rifeti ve meziyeti kendimizden bilebiliriz. Bu hallerin Cenâb-ı Hak'ın lûtfu ve ikrâmı olduğunu unutabiliriz. Yaptığımız hizmetin öncelikle bize faydası var olduğunu bilmeliyiz. Öncelikli muhatap her dâim kendi nefsimiz olmalıdır. Allah bize mânevî yaralarımızı tedâvi etsinler diye hizmet ettiriyor.

Cenâb-ı Hak bizim ibâdetimize, belki hiçbir şeye muhtaç değil. Fakat biz ibâdete muhtaçız; çünkü mânen hastayız. Allah Ganiyy-i mutlaktır. Bizim hizmetimize ve ibâdetimize ihtiyacı yoktur. Bizler hizmet ettik diye övünemeyiz. Çünkü Allah bu dini günâhkâr birisinin eliyle de kuvvetlendirir. "Muhakkak ki Allah, bu dini fâcir adamla da teyid ve takviye eder.[3]" Onun için de belki biz kendimizi o recül-ü fâcir bilmeliyiz. Hizmetimizi, ubûdiyetimizi, geçen nimetlerin şükrü ve vazîfe-i fitrat ve farîze-i hilkat ve netice-i san'at bilip, ucûb ve riyâdan kurtulmalıyız.

Şunu hiçbir zaman unutmamalıyız. Hizmette, sırr-ı ihlâsta istihdam kerâmeti vardır. Hizmetimizin esâsı ve rûhu sırr-ı ihlâstır. Bizler ihlâs sırrı ile hizmet-i Kur'ân'iyede istihdâm ediyoruz. Bizim haberimiz olmadan Cenâb-ı Hak bizleri koşturuyor, konuşduruyor, hizmet ettiriyor ve te'sir ettiriyor. Muhâtabımızı da (En birinci muhatabımız nefsimizdir.) bizim dilimizle terbiye ediyor. Böyle bilmeliyiz ve bu şartlarda Risâle-i Nûrlara ve hizmet-i Kur'ân'iyeye dâhil olmalı ve devam etmeliyiz.

Risâle-i Nûrlardan istifâde edemediğim veya münkâbız halleri yaşadığım zamanlarda Onuncu Lem'a olan Şefkat Tokatları Risâlesi'nde bir bölüm hep dikkatimi çekmiştir. "Sekiz senedir ben Üstâdımın hem muhâtabı, hem müsevvidi(müsveddeyi, ilk nüshaları yazan), hem mübeyyizi (yazıları temize çeken, kâtibi) olduğum halde, sekiz ay kadar Nûrlardan istifâde edemedim. Bu hale hayret ettik. Ben de ve Üstâdım da, "Bu neden böyle oluyor?" diye esbâb arıyorduk.

Şimdi kat'î kanâatimiz geldi ki, o hakâik-i Kur'âniye nûrdur, ziyâdır. Tasannu', temellük, tezellül zulmetleriyle birleşmiyor. Onun için, bu nûrların hakikatlerinin meâli benden uzaklaşıyor tarzında bulunarak bana yabanî görünüyor, yabanî kalıyordu. Cenâb-ı Haktan niyâz ediyorum ki, bundan sonra Cenâb-ı Hak bana o hizmete lâyık ihlâs ihşân etsin, ehl-i dünyâyâ tasannu' ve riyâdan kurtarsın. Başta Üstâdım olarak kardeşlerimden duâ ricâ ediyorum. Pür kusur Şamlı Hafız Tefîk[4]" Bu açıdan baktığımızda yaşadığımız münkâbız hallerin sırrını keşfetmiş olduğumuzu düşünüyorum. Özellikle hakâik-i Kur'âniyenin ehl-i dünyaya karşı tasannu', temellük, tezellül zulmetleri ve gösterilen riyâ ile birleşmemesi ve bu nûrların hakikatlerinin meâllerinin bizlerden uzaklaşması çok önemli bir noktadır diye inanıyorum.

Risâle-i Nûrlardan istifâde şartlarını, yöntem ve metodlarını yine Risâle-i Nûrlar veriyor. Yeter ki atlamayalım ve ciddî olarak samîmâne onlara yönelelim ve muhtaç olduğumuzu hakîkî olarak hissedelim. Çünkü "Onlar gösteriyorlar ki, ulûm-u îmâniye, husûsân doğrudan doğruya ihtiyâca binâen ve yaralarına devâen Kur'ân-ı Hakîmin esrârından mânevî ilâçlar alınsa ve tecrübe edilse, elbette o ulûm-u îmâniye ve o edviye-i rûhâniye, ihtiyâcını hissedenlere ve ciddî ihlâs ile istimâl edenlere yeter, kâfi gelir. Onları satan ve gösteren eczacı ve dellâl ne halde bulunursa bulunsun, âdi olsun, müflis olsun, zengin olsun, makâm sahibi olsun, hizmetkâr olsun, çok fark yoktur.[5]" Harîka bir reçete değil mi? Ne mutlu o adama ki tam ihtiyacını hissetmiş ve ciddî olarak sırr-ı ihlâs ile o edviye-i Kur'ân'iyeyi hayatında tatbik etmiş.

Risâle-i Nûrlara muhâtabiyetin farklı mizaçlara göre farklı istifâde şartları ve yöntemleri olduğunu düşünüyorum. Çünkü her bir insan aynı mizâc ve fitrata sahip değil, algılama ve öğrenme farklılıkları var. Her bir Nûr Talebesi farklı bir esmâ tecellisine mazhar olabilir. O ismin hâkimiyet tecellisi hizmette sırr-ı ihlâs ile iştirak ederek devam ediyor olmalıdır.

Risâle-i Nûrlar hepimizin ihtiyacını karşılayabilecek seviyede târîh-i beşer noktasında emsâli olmayan bir eserdir. Çünkü "Evet, târîh-i beşer, Risâle-i Nûr gibi bir eser göstermiyor. Demek anlaşılıyor ki: Risâle-i Nûr, Kur'ân'ın emsâlsiz bir tefsiridir.[6]" Bu nedenle o eserlerden azamî derecede istifâde etme yollarını ve şartlarını aramalıyız.

Risâle-i Nûr eserlerine muhatap olan bizler ve nesl-i âti elbetteki bu asrı ve gelecek istikbâl asrını kendisi ile alâkadar edecektir. Bu Kur'ân hakikatlerini anlamaya, istifâde etmeye ve onlarla beşeriyetin hem her iki dünya saâdetini hem de sulh-u umûmîyi temin edecek şekilde ilgilenecek ve beşer bundan başka bütün yolları denedikten sonra Kur'ân'a sarılacak ve Kur'ân'ın hakikatlerini de ancak Risâle-i Nûrlar ile anlayacaktır. Ve o Nûrlara öyle bir sarılacak ki beşeriyet asr-ı saâdet dışında belki de böyle bir insicâm ve salâbeti yaşamamış olacak. Böylece "Bu asrın Kur'ân'a şiddet-i

ihtiyâcını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir.[7]" hakîkati tezâhür edecek inşaallah.

Risâle-i Nûrlar öncelikle kendi kendisini şerh ve îzâh eder. Kendi istifâde şartlarını içinde toplayan nâdîde eserlerdir Risâle-i Nûrlar. Çünkü Bedüzzamân Hazretleri bu ma'nâda bizlere gerekli açıklamaları yapıyor. Risâle-i Nûrlardan istifâde şartlarını, şerh ve îzâhın da yollarını irâe ediyor. Bu noktaya da şu îzâhlarla temâs ediyor. "Evet, Risâle-i Nûr size mükemmel bir me'haz olabilir. Ve ondan erkân-ı îmâniyenin her birisine, meselâ Kur'ân kelâmullah olduğuna ve i'câzî nüktelerine dair müteferrik risâlelerdeki parçalar toplansa veya haşre dair ayrı ayrı burhanlar cem edilse ve hâkezâ, mükemmel bir îzâh ve bir hâşiye ve bir şerh olabilir.[8]"

Risâle-i Nûrlardan istifâde ve istifâza etmek için öncelikle araştırılan konuların müteferrik kısımları bir araya getirilmeli ve böylece Risâle-i Nûrları öncelikle kendisine şerh ve îzâh ettirmeliyiz. Sonra o müteferrik kısımlar üzerindeki tefekkürlerimizi paylaşmalıyız ki hakîkate mugayir bir husus ortaya çıkmasın. Risâle-i Nûrların orjinal metinleri çok mühimdir. Çünkü aklımız anlamasa da kalb, rûh, vicdan ve latîfelerimiz hisselerini alırlar. Bunun için o metinlere muhtacız. İzâh edilen noktalar ise belki bir nebze aklımıza hitap ettiği için önem arz ediyor olabilir. Ancak hakîkî metnin yerini tutmayacağı da bir hakîkattir.

Mücedditler tecdid yaparken dinin rûh-u aslîsini bozmadan ve zerre kadar dine gölge olmadan tecdidlerini yaparlar ki Risâle-i Nûrlar da bu noktada en parlak bir tecdiddir. Bizler de Risâle-i Nûrları okurken, şerh ve îzâh ederken Risâle-i Nûrların rûh-u aslîsine zarar vermeye çok dikkat etmeliyiz. Bu noktadan bütün gayretimizle Risâle-i Nûrları nazara vermeye ve îzâh yaptığımız noktaların öncelikle orjinal metninin okunmasına, alıntılanmasına ve nazarlara verilmesine azamî dikkat etmeliyiz.

Madem Risâle-i Nûrlar me'hazdaki kudsiyeti bütün şeffâfiyeti ile göstermiş ve Kur'ân'a parlak ve şeffaf bir ayine olmuş ise bizler de Risâle-i Nûrlara öylece ayine olmaya çalışmalıyız.

Üstâd Bedüzzamân Hazretleri memattan sonra hayat-ı Hızırîye yakın bir nevi hayata mazhar mâhiyettedir diye inanıyoruz. Böyle zatların ehl-i kuburdan fazla hayata mazhar olmaları hasebiyle, mematları hayatları gibidir. Bu cihetle Bedüzzamân Hazretleri şahsiyet-i mânevîyesince vazîfesinin başındadır. Öyleyse Risâle-i Nûrlar hayattar ve canlı eserlerdir. Bu neenle de her Risâle-i Nûr okuyuşumuzda, Üstâdımızı hazır olarak bizimle berâber olduğunu hissetmek gerekir. Zaten Üstâd Hazretleri de "Kat'iyen size haber veriyorum ki, Risâle-i Nûr'un herbir kitabı bir Said'dir. Siz hangi kitaba baksanız, benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakîkî bir sûrette benimle görüşmüş olursunuz" buyuruyor. Üstâdın "Hem mâdem Sözler senin vicdanınla konuşabilirler" sözü de bir hakîkattir. Öyleyse Üstâdımızın rûhânîyatı ve şahsiyet-i mâ'nevîyesi Sözler'de temerküz ederek bizim de vicdanımızla konuşmaktadır. Yânî Risâle-i Nûrlara bu cihetle muhatap olabilirsek te'sîr-i azîmi ve istifâde ciheti çok büyüktür İnşâallah. Öyleyse Risâle-i Nûrları acz ve fakrımızı anlayarak okumalıyız. Çünkü acz ve fakr ile tevekkül ve iltica ile nûr kapıları açılır zulmetler dağılır İnşâallah.

Dipnotlar:

[1] Şualar,2006,s.171

[2] Lem'alar,2005,s.652

[3] Buhari, Cihad. 182

[4] Lem'alar,2005,s.165

[5] Mektubat,2005,s.599

[6] Sözler,2004,s.1253

[7] Emirdağ Lâhikası-II,2006,s.376

[8] Barla Lâhikası,2006,s.588